

OPPVEKSTSTRUKTUR I MALVIK KOMMUNE – OPPDRAGSBESKRIVELSE

Versjon pr 07.11.11

BAKGRUNN

Oppvekststrukturen i Malvik kommune må ta utgangspunkt i ulike faktorer. Befolkningsutvikling, bosettingsmønster, overordnede mål og veivalg for kommunen, kommunens økonomi, framtidens utfordringer på rekrutteringsområdet, tilstand på formålsbygg og ikke minst pedagogiske og organisatoriske hensyn, må alle veies tungt når framtidens struktur skal planlegges. Dagens og fortidens struktur vil sannsynligvis ikke være den beste inn i framtiden.

I henhold til kommuneplanens samfunnsdel skal tettstedene Hommelvik, Sveberg og Vikhammer utvikles slik at de utfyller hverandre og bidrar til å styrke innbyggernes muligheter og livskvalitet. Basisfunksjoner som barnehage og barneskole skal være tilgjengelig både på Vikhammer, på Sveberg og i Hommelvik. I planen fastslås at Malvik kommune skal avklare hvilke kommunale tjenester som skal lokaliseres til hvert av disse tre tettstedene, og i hvilket omfang. Dessuten skal lokale oppvekstarenaer tilrettelegges for sambruk flest mulig timer i døgnet.

Innenfor eiendomsforvaltningen foreligger tilstandsrapporter angående kommunale formålsbygg. I tillegg har kommuneoverlegen nylig gjennomført tilsyn med utgangspunkt i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, og fylkesmann og Arbeidstilsynet har de siste årene gjennomført tilsyn som viser at flere bygg har store mangler. Vedlikeholdsetterslepet er stort, i tillegg til at mange bygg ikke er utformet med utgangspunkt i dagens pedagogikk. Skoleelevene i Malvik, via den årlige Elevundersøkelsen, er også tydelige på hvordan de oppfatter byggmessige forhold som avgjørende både for læring og trivsel. Her blir blant annet begge ungdomsskoler og Saksvik skole negativt vurdert av elevene. Utomhusforholdene er også en utfordring flere steder, noe som kan påvirke både trivsel og muligheter for fysisk aktiviteter i hverdagen.

Med andre ord har kommunen store utfordringer når det gjelder muligheter for å kunne oppgradere samlet byggmasse. Sentrale føringer som "Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler", Opplæringslovens Kap 9a, krav om universell utforming og byggets betydning for å muliggjøre intensjonene i Kunnskapsløftet og Rammeplan for barnehagen, pålegger kommunen å tilby formålsbygg som tilfredsstillende både helsemessige og pedagogiske føringer. I lys av Malvik kommunes økonomiske situasjon er det dermed nødvendig å ha en mest mulig hensiktsmessig struktur.

Selv om Malvik kommune ligger nære storbyen Trondheim og vi hittil ikke har hatt store rekrutteringsproblemer, må det påregnes at også vi vil møte dette i framtiden. En stor andel av pedagogisk personale i Norge skal pensjoneres i løpet av de kommende 10-15 årene. Årskullstørrelse i yngre årganger, kombinert med sterk konkurranse om arbeidskraft og lærer- og førskolelæreryrkets status i samfunnet, tilsier at framtidens lærere fritt kan velge arbeidssted i atskillig sterkere grad enn i dag. For å kunne tiltrekke seg kompetent arbeidskraft vil det derfor være svært viktig å kunne tilby sterke, brede fagmiljø og gode arbeidsbetingelser. Det siste vil omhandle fleksible, oppdaterte

undervisnings- og oppholdsarealer samt arbeidsplasser tilpasset sentrale føringer vedrørende arbeidsmiljø og ny teknologi.

Rådmannens påstand er at grunnskoler i størrelsesorden 500-600 elever (barnetrinn) og 500-800 elever (ungdomstrinn) ikke nødvendigvis vil være avskrekkende på grunn av størrelsen. Konsekvenser vil i stor grad bli påvirket av byggstruktur og organisering. Her er det mulig å innhente mange spennende eksempler fra inn- og utland. Det finnes ikke mye forskning på sammenhengen mellom skolestørrelse og kvalitet (kvalitet uttrykt som elevers trivsel og læringsutbytte), men det vil være vesentlig i denne prosessen å fordype seg i det som er tilgjengelig innenfor området.

Sambruk er viet stor oppmerksomhet i kommuneplanens samfunnsdel 2010-2021. Framtidens barnehager og skoler må være mer enn barnehage og skole. På dagtid skal skolen være arena også for tverrfaglige tjenester fra helsepersonell, politi, barne- og familietjeneste, bibliotekpersonell og kulturvirksomhet. På ettermiddags- og kveldstid kan bygget være arena for f.eks frivillige lag og organisasjoner, folkebibliotek, kulturvirksomhet og avlastningstjenester. Effektiv arealutnyttelse i flest mulig av døgnet timer vil være både samlende (barnehagen/skolen som sentrum i nærmiljøet) og økonomisk gunstig.

Forbedret sambruk kan i tillegg styrke tverrfaglig samarbeid og samhandling. Felles inngang eller kantine er ikke tilstrekkelig, vi må sørge for at alle gode argumenter for hvordan man kan spille på hverandre synliggjøres.

MANDAT

Med utgangspunkt i følgende føringer:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2010 – 2021
- Kommuneplanens arealdel 2010 – 2021
- Kommuneplanens handlingsdel m/økonomiplan 2012 – 2015
- Verdimatrisen for Malvik kommune (2009)
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, med tilhørende tilsynsrapporter
- Arbeidsmiljøloven, med tilhørende tilsynsrapporter
- Opplæringslovens kap 9 a, med tilhørende tilsynsrapport
- Opplæringslovens § 9a-6 og kap 11
- Diverse lovkrav om universell utforming
- Elevundersøkelsen for Malvik kommune
- Realistiske prognoser for befolkningstall og bosettingsmønster i Malvik kommune perioden 2010 – 2040 (Trondheimsregionen)
- Mål for rekrutteringspolitikken i Malvik kommune
- Rapport om skolestruktur (rådmannen) (2006)
- Skolebruksplan 2004-2008 Malvik kommune (2004)
- Rapport: Barnehagesituasjonen 2009 – 2018 (2008)
- Rapport: Framtidig organisering av barnehagevirksomheten i Malvik kommune (2010)
- Retningslinjer for innomhus og utomhus arealplanlegging i grunnskoler i Malvik kommune
- Utredning (2009) om alternative opplæringsarenaer
- Utredning (2011) om biblioteksituasjonen i Malvik kommune
- [Brev fra Kunnskapsdepartementet \(2008\) om godkjenning av skolebygg](#)
- [Utdanningsdirektoratets nettsted "Skolebygg – nasjonal rådgivningstjeneste"](#), inkludert det som står under fanen "Forskning og utredning" på dette nettstedet.
- Oppsummering av tilgjengelig forskning på sammenheng mellom skolestørrelse og kvalitet: [Artikkel av Tone H. Sollien, Asplan Viak](#)

- Faktaopplysninger- og rapporter fra kommunal eiendomsforvaltning
- Gjeldende trafikksikkerhetsplan for Malvik kommune
- Energi- og klimautredning for Malvik kommune (2009)
- Arbeidsgruppens egne erfaringer og nettverk
- Eksempler fra inn- og utland
- Andre relevante kilder

skal det utarbeides en rapport om framtidig oppvekststruktur i Malvik kommune. Rapporten skal være klar til politisk behandling innen 1. november 2012.

En premiss i utredningen skal være at alle barnehage- og skolebygg i kommunen skal være godkjente ihht sentrale og lokale føringer innen 2018.

Med i vurderingen skal være:

1. Muligheter for ulike typer oppvekstarenaer (f.eks barnehage/skole, 1. – 10. trinn, 5. – 10. trinn eller u-trinn sammen med videregående opplæring)
2. Muligheter for alternativ opplæringsarena, alternativt "ambulerende team"
3. Muligheter for etablering av "innføringsklasse", alternativt "ambulerende team", for fremmedspråklige barnehagebarn / elever
4. Muligheter for etablering av mottaksskole for barnevernsbarn/ungdommer bosatt på institusjon
5. Barnehagens/skolens funksjon som sambruksarena og nærmiljøsentrum, i form av for eksempel bibliotek, avlastningstilbud og som arena for frivillige
6. Muligheter for å effektivisere driften, inkludert et økonomisk innsparingspotensial på minimum 5 mill kr

Det skal gjennomføres SWOT-analyse for oppvekstarenaene med utgangspunkt i dagens situasjon. Analysen må omfatte både grunnskole, barnehage og sambruk. Analysen må blant annet inkludere følgende perspektiver:

Elever / Barnehagebarn:

- Læringsutbytte
- Tilpasset opplæring (for alle elever) og spesialundervisning
- Fysisk og psykososialt arbeidsmiljø og trivsel, inkludert arbeidsro og mobbeforebygging
- Fysisk aktivitet inne og ute
- Måltider i barnehage, skole og SFO
- Bibliotekfunksjoner
- Samordning av kommunale tjenester

Ansatte:

- Utvikling av skolen og barnehagen som lærende organisasjon
- Kollegalæring og teambygging
- Utnyttelse av komplementære ferdigheter
- Rekruttering av kompetent arbeidskraft
- Arbeidsmiljø og trivsel
- Ledelse
- Tverrfaglig samarbeid

Gjennomførte SWOT-analyser kan brukes for å vurdere ulike typer scenario med utgangspunkt i punktene 1-6 ovenfor.

Arbeidet skal ende opp i en velbegrunnet anbefaling på oppvekststruktur. Anbefalingen skal være tydelig både når det gjelder antall barnehager/skoler og framtidige opptaksgrenser for skoler, og på sambruksmuligheter. I vurderingen av opptaksgrenser er det viktig å inkludere trafikksikkerhetsmessige aspekter.

Anbefalingen skal i rapporten følges opp av en kortfattet konsekvensutredning. Denne skal som et minimum berøre:

- Framtidig lokalisering av kommunale barnehager og grunnskoler i kommunen, inkludert opptaksgrenser for skolene
- Framtidig organisering, med fokus både på medarbeidere og ledelsesmodell. Inkludert her; hvor mange virksomheter skal vi ha på oppvekstsiden?
- Anbefalt utforming av bygg (f.eks mobbeforebygging, læringsfremmende inne- og utemiljø, bibliotek, unngå flaskehalser, arbeidsplasser ansatte)
- Økonomiske konsekvenser satt opp mot dagens struktur (investering og drift, inkludert skysskostnader)
- Anbefalt framdriftsplan for implementering av ny struktur
- Anbefalt kommunikasjonsstrategi for innholdet i rapporten

ORGANISERING

Oppdragsgiver:

- Kommunestyret. Dette må også godkjenne oppdragsbeskrivelsen.

Arbeidsgruppe:

- Ekstern prosjektledelse (3 kandidater forespørres, kostnad estimert til mellom kr 200 000 og 300 000)
- HTV Utdanningsforbundet
- HTV Fagforbundet
- 1 leder virksomhet barnehage
- 1 leder barneskole
- 1 leder ungdomsskole
- 1 leder barne- og familietjenesten
- Representant Malvik kommune foreldreutvalg (frikjøp)
- Gro H. Fiksdahl, rådgiver

Prosjektansvarlig:

- Kristian Rolstad, rådmann

Styringsgruppe:

- Rådmannens strategiske lederteam

Referansegruppe:

- Hovedverneombud
- Kari Christensen (folkehelse og universell utforming)
- Hans Jørgen Renå (barn og unge)
- Virksomhetsledere som vil være aktuelle i forbindelse med sambruk
- Brukerutvalget

ARBEIDSFORM

Arbeidsgruppen utarbeider prosessplan inkludert plan for medvirkning i samråd med styringsgruppen. Involvering av innbyggere og folkevalgte skal inkluderes i medvirkningsplanen

Arbeidsgruppen skal ha regelmessige møter i hele arbeidsperioden. Møteplan vedtas på første møte.

Arbeidsgruppen skal starte arbeidet sitt med en analyse av føringene listet opp under "Mandat" s. 2 og 3. Dette innebærer blant annet å avklare de viktigste styringsmålene, med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel 2010 – 2021.

Medlemmene skal ved behov ha drøftinger innenfor eget fagområde underveis i prosessen, med oppfordring til innspill. Styringsgruppen skal motta orientering minst annenhver måned underveis i prosessen, dette avklares nærmere med prosjektansvarlig. Det åpnes for ekskursionsjoner og bistand til analyse- og beregningsarbeid etter avtale med styringsgruppen.

Hommelvik, 07.11.11
Lasse Arntsen
Kommunalsjef